

Dr. Koczpek Ügyvédi Iroda

Dr. Koczpek Csaba
ügyvéd

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/711-2/2022
2022 MÁJ 05. Elektronikus	
Melléklet:	1 db
	←

Alkotmánybíróság
Budapest, Donáti u. 35-45.Tárgy: alkotmányjogi panasz kiegészítése,
hiánypótlás

Ügyszám: IV/711-1/2022.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] indítványozó, *korábban*

csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk útján

az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a [REDACTED] által a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (továbbiakban Hatóság) ellen kezdeményezett perben

a Kúria Kfv.III.37.988/2021/5. számú jogerős ítéletével szemben, - a Győri Törvényszék 4.K.700.410/2020/19. számú végzésével kijavított 2021. február 26-án kelt 4.K.700.410/2020/15. számú ítéletére is kiterjedően - az alábbi

alkotmányjogi panasztterjesztjük elő, *a hiánypótlással egységes szerkezetben.*

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, az Abtv. 27. § (1) bekezdése és 43. § (1) bekezdése alapján, a Kúria ítéletének Magyarország Alaptörvénye Alapvetés B) cikk (1) bekezdésébe, XV. cikk (1) és (2) bekezdésébe, XXVIII. cikk (2) bekezdésébe ütközését állapítsa meg.

Elsődlegesen Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján a Kúria ítéletét megsemmisíteni szíveskedjék.

Másodlagosan Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján a Győri Törvényszék ítéletét is megsemmisíteni szíveskedjék a jelen panaszban előadottak okán.

Harmadlagosan Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 36800/739-8/2020. számú határozatát is megsemmisíteni szíveskedjék a jelen panaszban előadottak okán.

INDOKOLÁS

I. A rövid történeti tényállás

1. [REDACTED] és [REDACTED] építtető egy családi ház megépítésére irányuló szerződést kötöttek a [REDACTED], mint kivitelezővel. A Bt. felelős műszaki vezetővel is kötött szerződést a kivitelezés alatt. A Felek megállapodtak abban, hogy a kivitelezés a kandalló építésére nem terjed ki.

A fentiek miatt [REDACTED] építtető – az interneten történő keresései során - önállóan egy további 3. személyt kért fel a kandalló építésére. Ez a személy nem állt semmilyen jogi kapcsolatban a kivitelezővel. [REDACTED] a kandalló építésébe külön bevont vállalkozó tevékenységének ellenőrzésére felelős műszaki vezetőt nem kért fel.

2. A családi ház megépítését követően az ingatlanban - a kandalló működésével összefüggésben - tűz keletkezett.

3. A Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a [REDACTED]ét 1.000.000-Ft. tűzvédelmi bírsággal sújtotta. A Győri Törvényszék a [REDACTED] közigazgatási határozat felülvizsgálatára irányuló keresetét elutasította.

4. A Győri Törvényszék ítélete ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Kúria hatályában fenntartotta. A Kúria ítélete 4. oldal (20) pont az alábbiak szerint rendelkezik:

„ A tűzvédelmi előírások megszegése körében a felperessel szemben kiszabott bírság alapja nem a felperes, mint kivitelező tevékenysége, hanem kizárólag a vele szerződéses viszonyban álló felelős műszaki vezető hiányos műszaki ellenőrzése volt. ”

A Kúria ítélete 4. oldal (22) pont az alábbiak szerint rendelkezik:

„ Nem vitatott, hogy a kandalló építését nem a felperes végezte. Ugyanakkor el kell határolni a magánjogi és közjogi felelősség elemeit. Jelen ügyben annak van relevanciája, hogy a felelős műszaki vezető valamely jogszabályban rögzített tűzvédelmi kötelezettségét megszegte-e, és amennyiben igen, a vele szerződéses viszonyban álló felperes, ezért bírságozható-e. ”

A Kúria tehát nem a polgári jogi felelősség kérdéséről, hanem a közjogi jogviszonyban kiszabott bírság jogszerűségéről döntött. Azt, hogy más személlyel szemben bírság kiszabása indokolt lett volna, a Kúria jelen eljárásban szintén nem vizsgálta. ”

II. ÉRVELEÉS

A/ Jogonalap

Magyarország Alaptörvénye

Alapvetés

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam. [REDACTED]

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

XXVIII. cikk

(2) *Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.*

B. Következtetés

A IV/711-1/2022. szám alatt kelt hiánypótlási felhívásban foglaltak alapján kiemeljük, hogy Társaságunk szándéka a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség bemutatására, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetésére irányul.

A jelen pont keretében alkotmányjogilag érdemi összefüggésbe hozzuk az Alaptörvény rendelkezéseit a sérelmezett döntésekkel.

Alapvetés B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

A Hatóság, a Törvényszék, és a Kúria a határozatában egyedüli felelősként a műszaki vezető felelősségét állapította meg, de ennek ellenére a tűzvédelmi bírság kiszabása csak és kizárólag Társaságunkkal szemben történt úgy, hogy annak nem volt jogszabályi rendelkezéssel alátámasztott indokolása.

Álláspontunk szerint a Hatóság, a Törvényszék, a Kúria döntése kapcsán sérül a jogbiztonság, hiszen Társaságunk, és más jogot követni szándékozó állampolgár számára is bizonytalanságot okoz, hogy más személyek által elkövetett, más személyek jogszabályban kimondott felelősségi körébe tartozó szabálytalanságai következtében mikor, milyen esetekben, milyen feltételek mellett sújthatja őket bírsággal a hatóság.

Az Alkotmánybíróság a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában megállapította, hogy: „A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A 11/1992. (III. 5.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a jogbiztonság körébe értendő az is, hogy ki lehessen számítani a jogszabály szerint eljáró más jogalanyok és állami szervek magatartását.

Ezen alkotmányos követelmény álláspontunk szerint a konkrét ügyben nem érvényesült. Jogszabályi hivatkozás nélkül, más felelősségét alátámasztó jogszabályra hivatkozással felelősséget megállapítani nem lehet.

Alaptörvény XV. cikk

(1) *A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.*

(2) *Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.*

A Hatóság - később a Törvényszék, majd a Kúria - tényként állapította meg, hogy nem Társaságunk építette a kandallót, ami a tüzesetet okozta, hanem a Tulajdonos által önállóan felkért személy, egy másik kivitelező. A kandalló építésére felkért személy felelősségét a Hatóság nem vizsgálta, vele szemben tűzvédelmi bírságot nem szabott ki.

A Hatóság, a Törvényszék, a Kúria kifejezetten és a határozatban egyedül nevesített felelősként a felelős műszaki vezetőt nevezte meg, de a felelős műszaki vezetővel szemben sem szabott ki bírságot a tüzeset miatt.

A törvény előtti egyenlőség elve alapján, a jogi szabályozás mindenkire egyformán vonatkozik.

Véleményünk szerint a törvény előtti egyenlőség követelménye sérült azzal, hogy a tüzeset miatt alkalmazható szankciós jogszabályok alkalmazását, értékelését a Társaságunk, a kandalló építő, valamint a felelős műszaki vezető személye esetében csak Társaságunkkal szemben gyakorolták úgy, hogy figyelmen kívül hagyták az általuk is felelősnek tartott személy magatartásának értékelését, és azon személy magatartásának az értékelését is, aki a tüzesettel érintett kandalló konkrét kivitelezését végezte.

A Hatóság, a Törvényszék, a Kúria ítélete alapján továbbá olyan helyzet állt elő, hogy a tulajdonos megbízásából tevékenykedő azon kivitelező (ez Társaságunk), aki felelős műszaki vezetővel rendelkezik, és a felelős műszaki vezető szabálytalanságot követ el, akkor csak ezen kivitelezővel szemben alkalmaznak bírságot, (mert neki van felelős műszaki vezetője), míg a tulajdonos által felkért másik kivitelező – mint esetünkben a kandalló építő, akinek nem volt felelős műszaki vezetője - az általa elkövetett szabálytalanság ellenére is mentesül a bírság kiszabása alól úgy, hogy ő és a Társaságunk által megbízott műszaki vezető között semmilyen kapcsolat sem mutatható ki.

A fentiekből véleményünk szerint érzékelhető, hogy a hatósági, és bírói döntések diszkriminatívak, és az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésébe ütközően is sértik a törvény előtti egyenlőséget, továbbá azonos helyzetben lévő jogalanyok, azaz azonos helyszínen tevékenykedő kivitelezők és a tüzesetért felelősök között tesznek különbséget azon az alapon, hogy felelős műszaki vezető igénybevételével végzik-e a tevékenységüket. Ez olyan, az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerinti „egyéb helyzet”, ami alapján nem lehet különbséget tenni az összehasonlítható helyzetben lévő és felelős személy jogalanyok szankcionálása között.

Véleményünk szerint a Hatóság, a Törvényszék, a Kúria által követett jogalkalmazás olyan, ésszerű indokkal nem magyarázható eljárás, amely az egymással egyértelműen összehasonlítható jogalanyok - azonos helyszínen egy családi házat építő, de egymástól független kivitelezők, és a felelős műszaki vezető - között tesz hátrányos különbséget.

Alaptörvény XXVIII. cikk

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

A Hatóság, a Törvényszék, a Kúria érvelése szerint, a [REDACTED] vel szemben kiszabott bírság alapja nem a [REDACTED] mint kivitelező tevékenysége, hanem a felelős műszaki vezető jogszabályban rögzített tűzvédelmi kötelezettségének a megszegése.

A fentiek miatt Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 29. §-a alapján vizsgálja meg, hogy a jelen pontban előadottak önmagukban is megalapozhatják-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát azon alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés vizsgálata okán, amely abban ölt testet, hogy tűzvédelmi bírság (mint büntető jellegű szankció) kiszabható-e valakivel szemben úgy, ha a tűzvédelmi bírság alapját képező cselekmény felelősének a hatóság, bíróság más 3. személyt jelöl meg?

A Kúria Büntető Kollégium Joggyakorlat-elemző csoportjának a szabálysértési ügyek bírói gyakorlata tárgyában készült Összefoglaló vélemény (2015.EL.II.H.13. SZABÁLYSÉRTÉS-37. szám) 16. oldalán ugyanis az alábbiak szerepelnek:

„ 10. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) és a magyar Alkotmánybíróság gyakorlata

Az Alkotmánybíróság szerint a szabálysértési törvény úgy kezeli a szabálysértést, mint a kriminális cselekmények elleni fellépés eszköze. Határozatában hangsúlyozza továbbá, hogy a strasbourgi gyakorlat abba az irányba mutat, hogy ezek tekintetében is a 6. cikk szerinti bírói utat kell biztosítani, azaz a tisztességes eljárás elvének megfelelően kell eljárni. Ebből következik, hogy a 6. cikk olyan magatartások megítélésénél is alkalmazást nyer, amelyek a nemzeti jog alapján akár fegyelmi, akár szabálysértési eljárás alapjául szolgálnak. A minősítés szempontjából a strasbourgi szervek azt vizsgálják, hogy: a cselekmény kriminális jellegű-e, mi a funkciója a kilátásba helyezett szankciónak, illetőleg milyen mértékű a szankció.

Az EJEB az Egyezmény büntetőügyekre vonatkozó szabályai szerint ítélt meg olyan jogellenes magatartásokat is, amelyek a nemzeti jog szerint nem minősülnek bűncselekménynek, hanem más, fegyelmi vagy szabálysértési eljárás alapjául szolgálnak.

Az EJEB a vizsgált cselekmény kriminális jellegének megítélése során három tényezőt vesz alapul: 1. az eljárás tárgyát képező jogellenes magatartás az adott állam jogrendszerében bűncselekménynek minősül-e (nemzeti jogból indul ki, ennek csak relatív értéket tulajdonít), 2. ha nem bűncselekmény a nemzeti szabályok szerint, akkor az elkövetett jogellenes cselekmény jellegét, valamint 3. a kilátásba helyezett/alkalmazott szankció jellegét és súlyát veszi figyelembe.

Ha ezeknek a szempontoknak megfelelnek, büntetőügynek minősülnek a közigazgatási jogi, szabálysértési szankciók is.

A közigazgatási szankciók minősítése során az elkövetett cselekmény kriminális jellegét annak alapján ítéli meg, hogy a jogellenessé nyilvánítás célja, a cselekményre vonatkozó anyagi,

illetve eljárásjogi szabályozás, az alkalmazott felelősségi forma rendelkezik-e a büntetőjogi szabályozás sajátosságaival.

Az EJEB büntetőügyként ítéli meg, ha: - a felelősség a bűnösségen alapul, és - a kiszabható szankció természetét tekintve a büntetőjogi szankciókhoz hasonlóan represszív, megtorló jellegű. A szankció súlyánál: a büntetés szigorát, az alkalmazott pénzbírság mértékét veszi figyelembe, a személyes szabadság elvesztésével járó büntetést a kriminális szférába tartozónak ítéli. Azaz: az EJEB az Egyezménynek a büntetőügyekre irányadó rendelkezései alapján ítéli meg a szabálysértési ügyeket."

Figyelemmel arra, hogy a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a határozatának a 6. oldalán maga is a tűzvédelmi szabálytalanság elkövetőjére hivatkozik, továbbá a Kúria fenti összefoglaló véleménye alapján büntetőügynek minősülnek a közigazgatási jogi szankciók, akkor ezen érvelés alapján a tűzvédelmi bírság, mint büntető jellegű szankció kiszabása során érvényesülnie kell a büntetőjog alkotmányos követelményeinek, köztük annak is, hogy csak a bűnös elkövetőt lehet megbüntetni. (11/1992. (III.5.) AB határozat.)

A Hatóság, a Törvényszék, a Kúria úgy tekintette „bűnösnek” Társaságunkat a szankcionált szabálytalanságért – a Törvényszék ítéletének 5. oldal 28. pontjában leírt szóhasználatot követve – hogy a felelős műszaki vezető teljes körű felelősségét állapította meg. A „teljes körű felelősség” kifejezés véleményünk szerint arra utal, hogy a felelős műszaki vezető nem osztozik más személlyel, így a kivitelezővel sem a felelősségben.

A Kúria ítélete új elemként a 4. oldal (22) pont alatt a következőket tartalmazza:

„Nem vitatott, hogy a kandalló építését nem a felperes végezte. Ugyanakkor el kell határolni a magánjogi és közjogi felelősség elemeit. Jelen ügyben annak van relevanciája, hogy felelős műszaki vezető valamely jogszabályban rögzített tűzvédelmi kötelezettségét megszegte-, és amennyiben igen, a vele szerződéses viszonyban álló felperes, ezért bírságozható-e. A Kúria tehát nem a polgári jogi felelősség kérdéséről, hanem a közjogi jogviszonyban kiszabott bírság jogszerűségéről döntött. Azt, hogy más személlyel szemben bírság kiszabása indokolt lett volna, a Kúria jelen eljárásban szintén nem vizsgálta."

A Kúria fenti indokolása nem jelöli meg a jogszabályi alapját és indokát a „magánjogi és közjogi felelősség” elhatárolásának. Az elhatárolás és a felelősség megosztása - álláspontunk szerint - azt eredményezi, hogy valakit az általa el nem követett szabálytalanság miatt erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés nélkül szankcionálnak.

Ez sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdését és az Alaptörvény Alapvetés B) cikkében megfogalmazott jogbiztonság követelményét is.

A 60/2009. (V.28.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy az objektív jogellenességre alapozott felelősségi vélelem ésszerű megdöntésének minimuma az, hogy maradéktalanul biztosítani kell annak lehetőségét, hogy a felelősségre vont személy minden kétséget kizáróan bizonyíthassa: a jogsértést nem ő követte el.

A 60/2009. (V. 28.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy ellentétes a jogbiztonság követelményével az, ha a felelősségi vélelem megdöntése ellenére mégis az objektív felelősséget viselő üzemben tartót kötelezik a bírság megfizetésére.

A Hatóság, a Törvényszék, a Kúria ítélete - jogszabályi felhatalmazás nélkül - lényegében egy objektív felelősségi alakzatot hozott létre és érvényesít azzal, hogy a kivitelező és a felelős műszaki vezető közötti megbízási szerződés tényénél fogva „átolja” a szankció viselését a szabálytalanságot elkövető felelős műszaki vezetőről Társaságunkra.

Társaságunk tehát a rá irányadó jogszabályok betartásától függetlenül kénytelen viselni a kiszabott szankciót úgy, hogy a jogsértő személye nem marad kiderítetlenül, mert a hatóság, bíróság maga nevezi meg a felelős személyét, akit viszont nem szankcionál.

III. Egyéb

1. Az Abtv. tv. 27. § (1) bekezdés alapján kijelentjük, hogy a Kúria ítélete az ügy érdemében hozott olyan döntés, amely sérti az indítványozó, mint bírósági eljárásban felperesként eljáró fél Alaptörvényben biztosított jogát, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, a Kúria ítélete ellen perújítást nem kezdeményezett.

2. Az Abtv. 52. § (5) bekezdés értelmében kijelentjük, hogy az indítványozó a nevének nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

3. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti 60 napos határidőn belül került benyújtásra, figyelemmel arra, hogy a Kúria ítéletének átvételi időpontja 2022.január 11.

4. A Tisztelt Alkotmánybíróság IV/711-I/2022. szám alatt kelt hiánypótlási felhívásának átvételi időpontja 2022.04.08., ezért a jelen hiánypótlási, kiegészítési indítvány a felhívásban foglalt 30 napos határidőn belül került benyújtásra, a felhívásban megjelölt hianypotlas@mkab.hu címre, elektronikus úton.

Korábban csatolásra került Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság határozata
3. Györi Törvényszék ítélete
4. Kúria ítélete

[REDACTED], 2022.05.05.

Tisztelettel:

[REDACTED] indítványozó
érte: [REDACTED]

Koczpek Csaba
ügyvéd